

MASROP E-Dergi

-Mimarlar Arkeologlar Sanat Tarihçileri Restoratörler Ortak Platformu E-Dergisi-

MASROP E-Dergi *Cilt 13.2*

Kasım 2019

Mimarlar Arkeologlar Sanat Tarihçileri Restoratörler Ortak Platformu E-Dergisi
MASROP E-Dergi

E-Journal Common Platform of Architects, Archaeologists, Art Historians and Conservator-Restorers

MASROP E Dergi **Ulusal Hakemli** bir e-dergidir.

MASROP E Dergi is a National Refereed Journal

Türkçe olarak yılda 2 sayı (Nisan ve Kasım) yayımlanır.

Published in Turkish annually in two issues (April and November)

Yayın Sahibi / Publication Proprietor

Uğur Alanyurt

Elektronik Sayfa ve Grafik Tasarım / Web and Graphic Design

Selçuk Öztürk

E-Dergi Tasarım / E-Journal Design

Öğr. Gör. (MA) Ceren Baykan (TÜ); Prof. Dr. Daniş Baykan (TÜ)

Posta Adresi / Address

Trakya Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümü, Klasik Arkeoloji Anabilim Dalı, I.
Bina, Kat 1, oda nu.: 106, Klasik Arkeoloji Laboratuvarı, Güllapoğlu Yerleşkesi
22030, Merkez / Edirne

Telefon / Phone

0-284-235 95 27 Dâhili: 1202

E-posta Adresi / E-mail

masrop.e.dergi@gmail.com

İnternet Adresi / Web Address

<http://www.masrop.org>

ISSN: 1307-4008

Ön Kapak Tasarım

19. yüzyıl Thomas Allom gravürlerinden Ceren Baykan (T.Ü.) tarafından düzenlenmiştir.

Cilt 13 Sayı 2 Kasım 2019

Bu e-dergide yayınlanan makalelerin yayın hakkı saklıdır. MASROP E-Dergi’de yer alan makaleler tekil ve toplu şekilde dijital veya matbu olarak çoğaltılamaz. Yazılar ve görseller hiçbir şekilde ticari olarak kullanılamaz. Bilimsel yayınlarda kaynak gösterilerek alıntı halinde kısmi kullanımı mümkündür. Makalelerin görsellerinin bilimsel amaçlı kullanımı yazarının iznine bağlıdır. Makale görselleri kaynak gösterilmediği sürece yazarına aittir. Makalelerdeki yazın ve görsel içeriğin yasal sorumlusu yazarıdır.

Yayın Kurulu / Editorial BoardProf. Dr. Daniş Baykan (TÜ) Başkan / *Editor*Dr. Ergün Karaca (TÜ) Yardımcı Başkan / *Deputy Editor*Ceren Baykan (TÜ) Düzenleme ve Dizgi / *Redaction and Editing*Doç. Dr. Emma Louise Baysal (TÜ) İngilizce Düzenleme / *English Redaction*Uğur Alanyurt (MSGSÜ) Elektronik Sayfa Sorumlusu / *Webmaster***Onursal Yayın Kurulu / Honorary Editorial Board**Oktay Ekinci Onursal Başkan / *Honorary Chief Editor*

Prof. Dr. Belkıs Dinçol (İÜ emekli)

Prof. Dr. Turan Efe (Şeyh Edebalı Ü emekli)

Prof. Dr. Mehmet Özdoğan (İÜ emekli)

Prof. Dr. Nuran Şahin (Ege Ü emekli)

Prof. Dr. Elif Tül Tulunay (İÜ emekli)

Dr. Aksel Tibet (İFEA İstanbul / Vefat 2019)

Dr. Işık Şahin (TÜ emekli)

Yayın Kuruluna ilaveten / *In addition to the Editorial board***Danışma Kurulu / Advisory Board**Unvan (Prof.; Doç.; Dr.) ve soyadı alfabetik / *Title and surname, alphabetic*

Prof. Dr. Serdar Aybek (Celal Bayar Ü)

Prof. Dr. Asnu Bilban Yalçın (İÜ)

Prof. Dr. Demet Binan (MSGSÜ)

Prof. Dr. Sedef Çokay Kepçe (İÜ)

Prof. Dr. Serra Durugönül (Mersin Ü)

Prof. Dr. Bekir Eskici (Gazi Ü)

Prof. Dr. Timur Gültekin (Ankara Ü)

Prof. Dr. Gül Gürtekin Demir (Ege Ü)

Prof. Dr. Gül Işın (Akdeniz Ü.)

Prof. Dr. Necmi Karul (İÜ)

Prof. Dr. Zeynep Koçel Erdem (Mimar Sinan G.S.Ü.)

Prof. Dr. Sevgi Lökçe (Atılım Ü)

Prof. Dr. M. Sacit Pekak (Hacettepe Ü.)

Prof. Dr. Gürcan Polat (Ege Ü)

Prof. Dr. Ayla Sevim Erol (Ankara Ü)

Prof. Dr. Hamdi Şahin (İÜ)

Prof. Dr. Gülsün Umurtak (İÜ)

Prof. Dr. Ahmet Yaraş (TÜ)

Doç. Dr. Selim Ferruh Adalı (Ankara Sosyal Bilimler Ü)

Doç. Dr. Sennur Akansel (TÜ)

Doç. Dr. Çiler Altınbilek Algül (İÜ)

Doç. Dr. Atilla Batmaz (Ege Ü)

Doç. Dr. Adnan Baysal (TÜ)

Doç. Dr. Yener Bektaş (Ahi Evran Ü)

Doç. Dr. Özgü Çömezoğlu Uzbek (İÜ)

Doç. Dr. Arzu Demirel (Mehmet Akif Ersoy Ü)

Doç. Dr. Yeşim Doğan (Ankara Ü)

Doç. Dr. Kenan Eren (MSGSÜ)

Doç. Dr. Melda Ermiş (İÜ)

Doç. Dr. Aliye Erol Özdzibay (İÜ)

Doç. Dr. Lale Doğer (Ege Ü)

Doç. Dr. İlkan Hasdağlı (TÜ)

Doç. Dr. Semiha Kartal (TÜ)

Doç. Dr. Dinçer Savaş Lenger (Akdeniz Ü)

Doç. Dr. Aşkın Özdzibay (İÜ)

Doç. Dr. Hasan Peker (İÜ)

Doç. Dr. Müjde Peker (İÜ)

Doç. Dr. Deniz Sarı (Bilecik Şeyh Edebalı Ü)

Doç. Dr. Nazire Papatya Seçkin (MSGSÜ)

Doç. Dr. Ayça Tiryaki (İÜ)

Doç. Dr. Murat Türkteki (Bilecik Şeyh Edebalı Ü)

Doç. Dr. Fatma Banu Uçar Çakan (İÜ)

Doç. Dr. Derya Yalçıklı (Çanakkale 18 Mart Ü)

Doç. Dr. Gülgün Yılmaz (TÜ)

Dr. Ahmet İhsan Aytek (Mehmet Akif Ersoy Ü)

Dr. Baki Demirtaş (TÜ)

Dr. Cevdet Merih Ereş (Gazi Ü)

Dr. Öznur Gülhan (Ankara Ü)

Dr. Gökhan Kağnıcı (Uşak Ü)

Dr. Burcu Kırmızı (MSGSÜ)

Dr. Hüseyin Köker (Süleyman Demirel Ü)

Dr. Nil Orbeyi (MSGSÜ)

Dr. Serdar Mayda (Ege Ü.)

Dr. Alptekin Oransay (Anadolu Ü)

Dr. Hüseyin Murat Özgen (MSGSÜ)

Dr. Hüseyin Sami Öztürk (Marmara Ü)

Dr. Feyzullah Şahin (İzmir Demokrasi Ü)

Dr. Fuat Yılmaz (TÜ)

Dr. Nalan Damla Yılmaz Usta (S. Demirel Ü)

Dr. Aslıhan Yurtsever Beyazıt (İÜ)

Dr. S. Melike Zeren Hasdağlı (TÜ)

MASROP E-Dergi

Mimarlar Arkeologlar Sanat Tarihçileri Restoratörler Ortak Platformu E-Dergisi

Cilt 13 Sayı 2 Kasım 2019 **Hakemleri**

Doç. Dr. Selim Ferruh Adalı	Ankara Sosyal Bilimler Ü
Doç. Dr. Ali Akın Akyol	Ankara Hacı Bayram Veli Ü
Doç. Dr. Atilla Batmaz	Ege Ü
Doç. Dr. Fatma Banu Çakan	İstanbul Ü
Doç. Dr. Nazire Papatya Seçkin	MSGSÜ
Dr. Gökhan Kağmıcı	Uşak Ü
Dr. Ergün Karaca	Trakya Ü

İçindekiler

MASROP E-Dergi Künye	ii
MASROP E-Dergi Yayın ve Yayın Danışma Kurulu	iii
Bu Sayının Hakemleri	iv
İçindekiler	v
Editörden	vi
Araştırma Makalesi	
Uğur Alanyurt - Bekir Eskici	1-19
Tophane Kasrı Yapı Malzemelerinin Arkeometrik Araştırmaları <i>Archeometric Investigations of Tophane Pavilion Construction Materials</i>	
Derleme Makale	
Bilcan Gökce	20-52
Yeni Assur Krallığı'nda Savaş Esirleri Üzerine Notlar <i>Notes on the Prisoners of War in the Neo-Assyrian Kingdom</i>	
Haber	
Atilla Batmaz	53-56
I. Doğu Anadolu Arkeolojisi: Prehistorik Dönemlerden Demir Çağların Sonuna Kadar Doğu Anadolu (DARK I / 11-12 Şubat 2019 / Ege Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi / İzmir)	

Editörden

Her geçen gün gelişen yayın ve danışma kurulumuzla, 2019’un ikinci (**MASROP 13.2/ Kasım 2019**) sayısını ilginize sunmaktan mutluluk duyuyorum. Gerek bu sayıda gerekse daha önceden MASROP E-Dergi’nin yükünü üstlenen yayın ve danışma kurullarına, hakemlerimize ve dergiye destek veren tüm akademisyen ve araştırmacılara teşekkürlerimi sunuyorum. Dergimiz iki yıldır hem Dergipark (<http://dergipark.gov.tr/masrop>) hem de kendi ana sitemizden (<http://masrop.org/>) eş zamanlı yayınlanmaktadır. Kasım 2019 sayımızda “*Tophane Kasrı Yapı Malzemelerinin Arkeometrik Araştırmaları*” başlıklı bir **Araştırma Makalesi**; “*Yeni Assur Krallığı’nda Savaş Esirleri Üzerine Notlar*” başlıklı bir **Derleme** ve “*I. Doğu Anadolu Arkeolojisi: Prehistorik Dönemlerden Demir Çağların Sonuna Kadar Doğu Anadolu (DARK I / 11-12 Şubat 2019 / Ege Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi / İzmir)*” başlığında bir **Haber** olmak üzere toplam üç çalışma yayımlanmaktadır. Dergimizin TR Dizin’de taranmasına yönelik ODİS çalışmalarımız devam etmektedir. 2012-2017 yılları arasındaki eksik sayıların 2017 yılı içerisinde tek seferde çıkartılmış olması ve sayıların makalelerinin çalıştay bildirilerinden oluşması nedeniyle, iki yıllık denetim süresi için 2018 ve 2019 yılı sayılarının tamamlanması gerekmiştir. Bu nedenle dergimizin TR Dizin’de taranmasına yönelik kontrol Aralık 2019 - Ocak 2020’de yapılmış olacaktır.

Ülkemizde kültürel ve doğal varlıklarımızla ilgili duruş ve duyarsızlık ile bunun sonucundaki tahribatlar geri dönülmez yokoluşlara neden olmaktadır. Arkeolojinin ve arkeologların evrensel görev ve sorumluluklarının sorgulandığı bu günlerde Avrupa Arkeologlar Birliğinin Bern’de 6 Eylül 2019’da yaptığı bir toplantıda “Arkeoloji ve Demokrasinin Geleceği Avrupa Arkeologlar Birliği 2019 Bern Bildirisi” (EAA 2019 Bern Bildirisi) yürürlüğe sokulmuştur. Türkçe çevirisi Arkeologlar Derneği İstanbul Şubesinin: <https://www.arkeologlardernegi.org/assess/images/2019%20Bern%20Statement%20Turkce.pdf> uzantısından erişimdedir. EAA 2019 Bern Bildirisi’ne göre: Sağduyulu ve sorumluluk sahibi arkeoloji, demokratik toplumun bütün sosyal gruplarını kapsayan; modern dünyayla sosyal ilişkili geniş tabanlı söylemlere odaklı ve saygılı diyalog arayışındadır. Arkeolojiden elde edilen veriler, erişilebilir, çeşitli, dinamik ve katılımcı olmalıdır. Arkeoloji analizleri, eleştirileri ve kavramları nedeniyle politiktir. Bu nedenle EAA’nın politik duruşu, toplumların demokratik ve bütünleştirici değerleri destekler niteliktedir. Arkeologlar Derneği (TR) de Avrupa Arkeologlar Birliği 2019 Bern Bildirisini desteklemektedir. Kültür varlıklarımızın tahrip edilmediği, değerlerimize sahip çıkabildiğimiz aydınlık, bilimsel, sağlıklı ve başarılı yarınlar dileklerimizle...

Prof. Dr. Daniş Baykan
Edirne / Kasım 2019

I. Doğu Anadolu Arkeolojisi: Prehistorik Dönemlerden Demir Çağların Sonuna Kadar Doğu Anadolu (DARK I), 11-12 Şubat 2019, İzmir, Ege Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi

Atilla Batmaz¹

Köklü bir araştırma geçmişine sahip olan Doğu Anadolu üzerine 1940'larda başlayan arkeolojik çalışmalar 1970'lerdeki kurtarma kazılarıyla gelişmiş, 1990'lı yıllarda ciddi bir ivme kazanmış ancak ne yazık ki 2000'li yıllardan itibaren yayın sayısı ve kalitelerinde ciddi bir düşüş yaşanmıştır. Son yıllarda gerçekleştirilen yeni araştırmalar, bölge arkeolojisindeki durgunluğu bir nebze de olsa azaltmıştır.

Bölgenin günümüz koşullarındaki dezavantajları her geçen gün arkeolojik çalışmaları da etkilemektedir. Örnek vermek gerekirse bir dönem Urartu ile ilgili bilgilerimizin büyük bir bölümü Türkiye'deki araştırmalardan gelmekteyken Ermenistan, kendi ülkesinde gerçekleşen Urartu kazı ve yayınlarının katkıları ile Yakındoğu ve Güney Kafkasya arkeolojisinde önemli bir aktör olduğunu kanıtlamak ister gibidir. Yine İran'da kültürel faaliyetlere hız verilmiş ve yeni araştırmaların sonuçları artık hızla akademik dünyaya tanıtılmaya başlanmıştır. Değişen bu denge içinde Türkiye eski konumunu kaybediyor gözükmektedir. Bu durumu Türkiye lehine çevirmek mümkün müdür?

Ege Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi'nde 11-12 Şubat 2019 tarihlerinde Doğu Anadolu Arkeolojisini ele alan bilimsel toplantı (kolokyum) gerçekleştirildi. I. Doğu Anadolu Arkeolojisi: Prehistorik Dönemlerden Demir Çağların Sonuna Kadar Doğu Anadolu- DARK I" adıyla gerçekleştirilen toplantının amacı yukarıda söz edilen problemleri tartışmaya açmak Doğu Anadolu arkeolojisi ile ilgili güncel çalışmaları değerlendirerek, bölgede çalışan araştırmacıların çalışmaları sırasında karşılaştıkları zorlukları masaya yatırmak ve çözüm yolları aramaktı.

¹ Doç. Dr. Atilla Batmaz, Ege Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü, Bornova / İzmir. E-posta: atibatmaz@yahoo.com.

Farklı dönemlere ait Doğu Anadolu çalışmalarını bir arada izleyebilmek bölgede çalışan ve çalışma potansiyeli olan akademisyen, araştırmacı ve öğrenciler için güçlü bir motivasyon kaynağı olacaktır. Dolayısıyla temel olarak bu toplantının yapılması fikri Doğu Anadolu'yu tüm arkeolojik dönemleriyle beraber ele alan bir toplantının eksikliğidir. Özellikle genç kuşak araştırmacıları bir araya getirerek yeni keşifleri ve problemleri görmek ve mevcut zorlukları tartışabilmek bu toplantının çıkış noktasını oluşturmaktadır.

Doğu Anadolu Bölgesi ile sınırlandırılan ancak oldukça geniş bir zamansal çerçeveyi kapsayan toplantıda, iki gün boyunca, kazı/yüzey araştırmaları, diğer saha çalışmaları ve Doğu Anadolu Arkeolojisinin sorunları üzerine sunumlar gerçekleştirildi. Toplantı Prof. Dr. Kemalettin Köroğlu'nun Urartu çalışmaları hakkındaki sorunları ve Urartu arkeolojisinin bugünkü durumunu konu alan bir konuşmasıyla başladı.

Bilimsel toplantıda sunulan bildiriler arasında kronolojik olarak en erken konu İsmail Baykara, Berkay Dinçer, Serkan Şahin ve Birkan Gülseven'e ait olan ve Van Bölgesi'nin Prehistoryası hakkındaki bilgilerimize yenilerini ekleyen obsidyen buluntu alanı Gürgürbaba Tepesi hakkındadır. Söz konusu alanda, Alt ve Orta Paleolitik hominidleri tarafından kullanıldığı tahmin edilen 70'den fazla buluntu ve yerleşim alanlarının var olduğu anlaşılmaktadır. Taş aletler ile ilgili başka bir çalışma Bengi Selvi'ye aittir. Sos Höyük kazılarında bulunan Kura-Aras (Erken Transkafkasya) Dönemine tarihlenen aletlerin tanımlanması ve yapım teknolojileri hakkında bilgi sağlayan çalışmada aletlerin zaman içindeki değişim ve hammadde teminleri hakkında veriler sunulmuştur. Kura-Aras Kültürü'ne ait bir diğer çalışmada, Mehmet Işıklı ve Gülşah Öztürk, bu kültüre dair var olan sorunların tespiti, nedenleri ve olası çözüm önerileri bölge arkeolojisi çerçevesinde değerlendirilmiştir. Hülya Çalışkan Akgül Yukarı Fırat Vadisi'nde M.Ö.4. Binyıl sonu-3. Binyıl başında bölgeler arası ilişkiyi ele alan bir sunum gerçekleştirmiştir. Çalışma Geç Kalkolitik dönemde komşu bölgeler arasındaki bağlantıya işaret eden buluntular barındıran Arslantepe'deki bir saray yapısından söz edilmiştir. Sunumda Arslantepe'nin Mezopotamya'daki Geç Uruk dönemi ile iletişim ve etkileşimi irdelenmektedir. Gulan Ayaz Doğu Anadolu Erken Demir Çağ çanak çömleklerinin değerlendirilmesinde ortaya çıkan sorunları ele alan çalışmasında Yukarı Fırat Havzası'nın doğusunda kalan buluntu yerlerindeki tabakaların iyi takip edilemeyeşinden ya da mezarlık buluntusu olarak ele geçmesinden söz eder. Çalışmada bu durumun özellikle yivli seramiklerin değerlendirilmesinde bir sorun teşkil ettiği vurgulanmaktadır.

Urartu, bu toplantının en fazla işlenen konularından biri olmuştur. Kemalettin Köroğlu ve Harun Danişmaz Urartu Krallığı'nın yönetim organizasyonu ile ilgili yeni önerilerini paylaştılar. Sunumda Urartu'nun yönetim modelinde devlet tarafından planlanan kentler ve eyalet merkezleri yanında yalnızca bu coğrafyaya özgü aşiret merkezi olarak tanımlanabilecek kalelerin varlığı ve bunların da Urartu yönetim organizasyonunun parçası olduğu önerilmiş ve çok odalı kaya mezarlarının bunun en belirgin göstergesi olduğu ileri sürülmüştür.

Mehmet Karaosmanoğlu ve Mehmet Ali Yılmaz Erzincan Ovası'ndaki Altıntepe Kalesi'nde 2003 yılından itibaren gerçekleştirilen ikinci dönem kazılarının sonuçları temelinde kalenin Urartu ile sınırlı kalmadığı, Urartu öncesi ve sonrası Altıntepe'nin yerleşim sürecinin anlaşılmasına yönelik bulguların olduğunu ortaya koymaktadırlar. Çalışmada stratigrafik süreklilik ve mimariye ilişkin veriler değerlendirilmiştir. Abdulkadir Özdemir ve Ziya Kılınç yeni bir kazı alanı olan Murat Tepe Kalesi'nin kazısına ilişkin verileri paylaşmışlardır. Özdemir ve Kılınç, Murat Nehri (*Arsenia*) kıyısındaki bir Urartu Kalesi olan yerleşimin,

konumu ve karakteristik mimari özellikleri nedeniyle Urartu Krallığı'nın yerleşim merkezi ile krallığın batı sınırında bulunan Elazığ bölgesi (*Alzi*) arasındaki iletişimi sağlayan karayolu güzergâhı üzerinde bir konaklama istasyonu olduğunu önermektedirler. Oğuz Aras ve Buket Beşikçi Ayanis Kalesi buluntuları temelinde İskitlerin Urartu tarihi açısından önemi ve krallığın yıkılışına olan etkilerini ele almışlardır. Serkan Erdoğan Tunceli'deki Mazgirt-Kaleköy Urartu Kalesi'ne ait kaya mezarını yeniden değerlendirmiş ve çeşitli yönleriyle irdelemiştir.

Kolokyumun konularından biri yine Urartu temel alınarak hazırlanan Etnoarkeoloji ve Deneysel Arkeoloji çalışmalarıdır. Aylin Erdem Urartu Krallığı'nın temel besin ekonomisini oluşturan tarımsal ve hayvansal ürünlerin arkeolojik ve etnografik veriler üzerinden tüketim modellerini ortaya koymaktadır. İlker Özkan, Duygu Kahraman ve Atilla Batmaz yerel hammaddeler ile modern yöntemler kullanarak parlak kırmızı Urartu çanak çömleğinin astarını yeniden üretme denemeleri gerçekleştirmişlerdir. Sunumda 122 astar reçetesi içinden üç tanesinin Urartu kırmızısına çok yakın özellikte olduğu ve buradan hareketle astarın üretim süreçlerinin nasıl olduğuna yönelik ipuçları elde edildiği vurgulanmıştır. Atilla Batmaz Bitlis'in geleneksel yöntemlerle çanak çömlek üretimi yapan Kavakbaşı Köyü'nde gerçekleştirilen etnoarkeolojik bir araştırma üzerine sunum gerçekleştirmiştir. Seramik etnoarkeolojisi metodolojisi kullanılarak köydeki üretim faaliyetlerinin araştırıldığı çalışmada Urartu kültürü ile bağlantı kurulmaya çalışılmıştır.

Toplantıda bölgede devam eden yüzey araştırmalarının güncel sonuçlarına ilişkin sunumlar yer almıştır. Hanifi Biber Muş Bölgesi yüzey araştırması ile bölgenin prehistorik dönemlerinden Urartu sonuna kadar yaklaşık 160 buluntu yeri tespit edildiğini vurgulamıştır. Biber aynı zamanda Urartu'nun ilk başkenti olarak kabul edilen Arzaşkun'un lokalizasyonu konusunda yeni öneriler ortaya atmıştır. Nilgün Coşkun Dağlık Şırnak Bölgesi'nde keşfedilen Dirheler hakkındaki sunumunda, yerel halk tarafından Dirhe olarak isimlendirilen çok iri taşlardan yapılmış, dörtgen planlı, en az iki katlı ve kule biçimli mimari yapılar araştırmıştır. Sami Patacı, Ardahan'da gerçekleştirilen yüzey araştırmasına ilişkin yeni veriler ve önerileri paylaşmıştır. Çalışmada Çıldır ve Göle bölgelerinde Tunç Çağlar'dan Demir Çağların sonuna kadar birçok yerleşimin tespit edildiği ortaya konmaktadır.

Gülşah Altunkaynak ve Mehmet Ali Özdemir Erzurum'daki Alaybey Höyük örneğinden hareketle kurtarma kazılarının Doğu Anadolu Arkeolojisi'ne katkılarını değerlendirmişlerdir. Nuran Erol Işık ve Caner Işık sunumlarında sosyolog gözünden Van'da kültür araştırmacısı olmak üzerine bir çerçeve çizmeyi amaçlamışlardır. Çalışmada Van Bardakçı ile Ayanis köylerinde anket usulü gerçekleştirilen sosyolojik çalışmalar üzerinden saha araştırması sırasında ortaya çıkan zorluklar ve kırılma noktaları ele alınmıştır. Tevfik Emre Şerifoğlu ve Bengi Selvi 19. yüzyıl sonu itibarıyla Doğu Anadolu'da gerçekleştirilmiş arkeolojik çalışmaların bir kısmını ele almışlar ve söz konusu çalışmaların niteliklerindeki dönemsel değişimleri değerlendirmişlerdir. Şerifoğlu ve Selvi Cumhuriyetin ilk yıllarından günümüze kadar gelinen dönemdeki kültür politikalarının bir eleştirisini yapmış ve çözüm önerilerinde bulunmuşlardır.

Toplantının sonunda bir tartışma platformu oluşturularak katılımcılara şu sorular sorulmuştur: Doğu Anadolu Arkeolojisine yönelik teşvik yetersizliğinin nedenleri nelerdir; bölgede arkeolojik çalışmaların istikrarlı bir şekilde devam etmesi nasıl sağlanabilir; lisans ve lisansüstü düzeydeki araştırmacıların bölge çalışmalarına olan ilgisini arttırmak ve bölgedeki genç araştırmacıların çalışmalarını desteklemek için neler yapılabilir; yabancı arkeologların

bölgeden uzaklaşması ve uluslararası işbirliklerinin azalmasının sebepleri ve yarattığı sonuçlar nelerdir. Ne var ki bu platformda yukarıdaki sorular ve sorunlar istenildiği ölçüde tartışılmamıştır. Öyle umuyoruz ki bilimsel toplantının ikincisinde (DARK II) bu sorunlara daha fazla vakit ayrılabilir ve doyurucu sonuçlara ulaşılabilir.

Bu bilimsel toplantının sonuçlarını paylaşmak ve kalıcılaştırmak adına yayın kitabı çalışmalarına vakit kaybetmeden başlanmıştır. Yayının daha geniş okuyucu kitlesine ulaşması hedeflenmiş ve bu nedenle İngilizce olarak yayınlanmasına karar verilmiştir. Yayını *Ancient Near Eastern* dergisi üstlenmiştir. Yayın için gönderilen her çalışma hakem kontrolünden geçirilmiş ve şu günlerde yayına hazır hale getirme çalışmalarına devam edilmektedir.

I. Doğu Anadolu Arkeolojisi Çalıştayı

Prehistorik Dönemlerden Demir Çağlar'ın Sonuna Kadar Doğu Anadolu

11-12 Şubat 2019

Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi
Nuri Bilgin Konferans Salonu

TÜBİTAK

www.doguarksem.wixsite.com/darksem

